

UNIVERSITY OF TARTU

Rahvusvaheline koostöö - teaduse vältimatu eeldus

Kristjan Haller

Tartu Ülikool

Seminar "Teadusuuringute rahvusvahelistumine"

Teaduste Akadeemia 20. mai 2008

Ettekandest

- Teaduse rahvusvahelistumisest – kas teadus on teadus ilma rahvusvaheline olemata.
- Kuidas mõõta teaduse rahvusvahelisust?
- Teadusalasest koostööst Tartu Ülikoolis-regionaalne aspekt.
- Probleemidest

Mis on teadus?

Science is the effort to understand how the universe works through the scientific method, with observable evidence as the basis of that understanding; the way of understanding the world.

Science is the effort to discover and increase human understanding of how reality works. In its broadest sense, **science** (from the Latin *scientia*, meaning "knowledge") refers to any systematic knowledge-base or prescriptive practice which is capable of resulting in a prediction or predictable type of outcome.

Rahvusvahelistumine – kaudselt?!

Miks on teadus rahvusvaheline?

- Püüab maailma käsitleda tervikuna (definiitsioonist, süsteemsus, sisemine loogika, üksik ja üldine jms)
- Arengut kindlustab pidev uute vaatepunktide ja seisukohtade surve ning “läbivool” – konnatiigistumise vältimine
- Pigem teatejooks, mitte sprint või pikamaajooks
- Rhy-stumine pole omaette eesmärk, vaid üks vältimatu meetod kvaliteedi tagamisel (KõH rhvsv, TÜ arengukava)

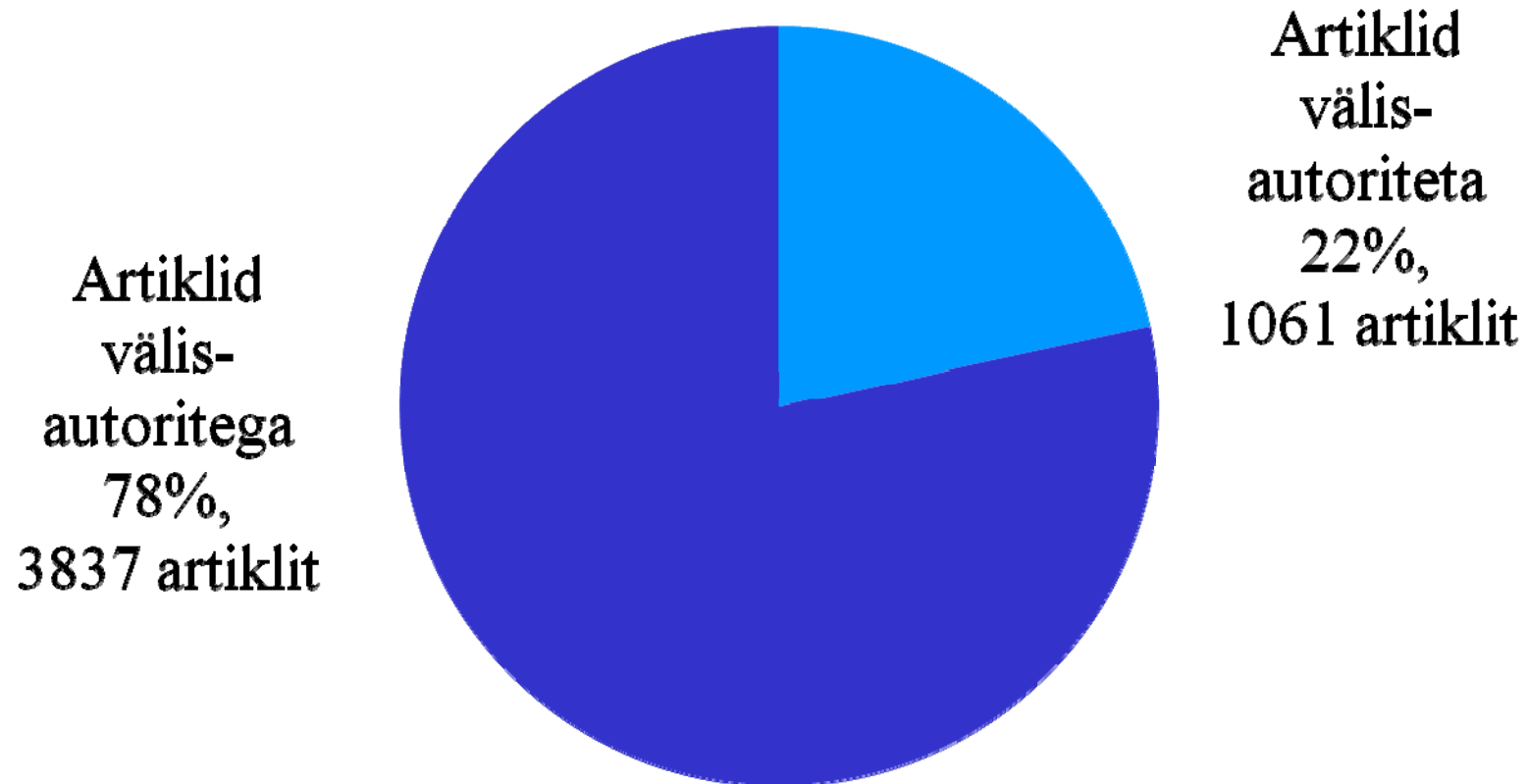

Kuidas mõõta teaduse rahvusvahelisust (kui tahetakse)?

- TA asutuste väliskodakondsusega töötajad?
- Mida näitavad koostöös välismaa TA asutustega avaldatud publikatsioonid ?
- Välisrahastuse osakaal TA asutuse tuludest?
- Väljaspool Eestit kaitstud patentide arv?
- ...

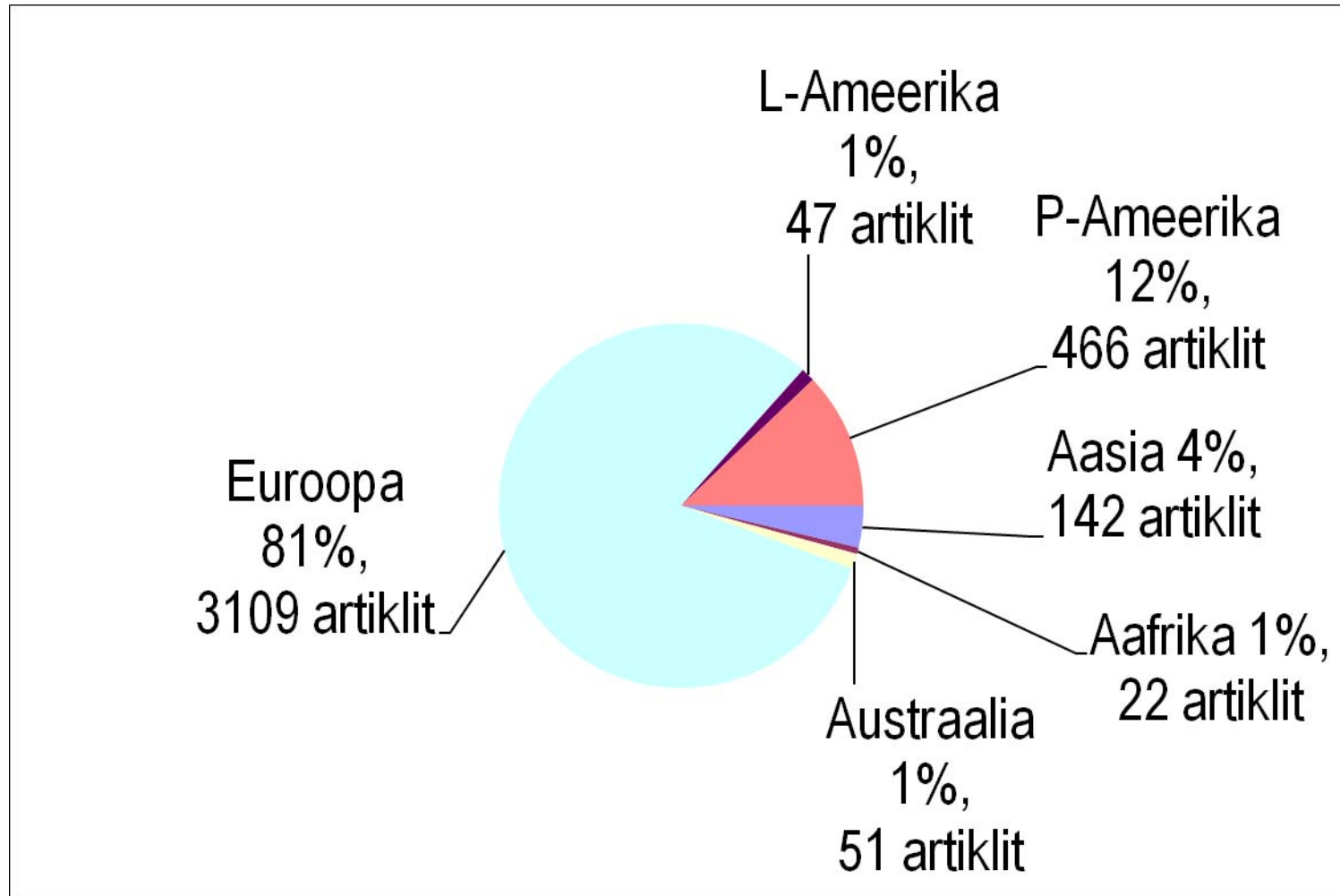

TÜ teadlaste ja välisautorite ühisartiklid 1996-2007

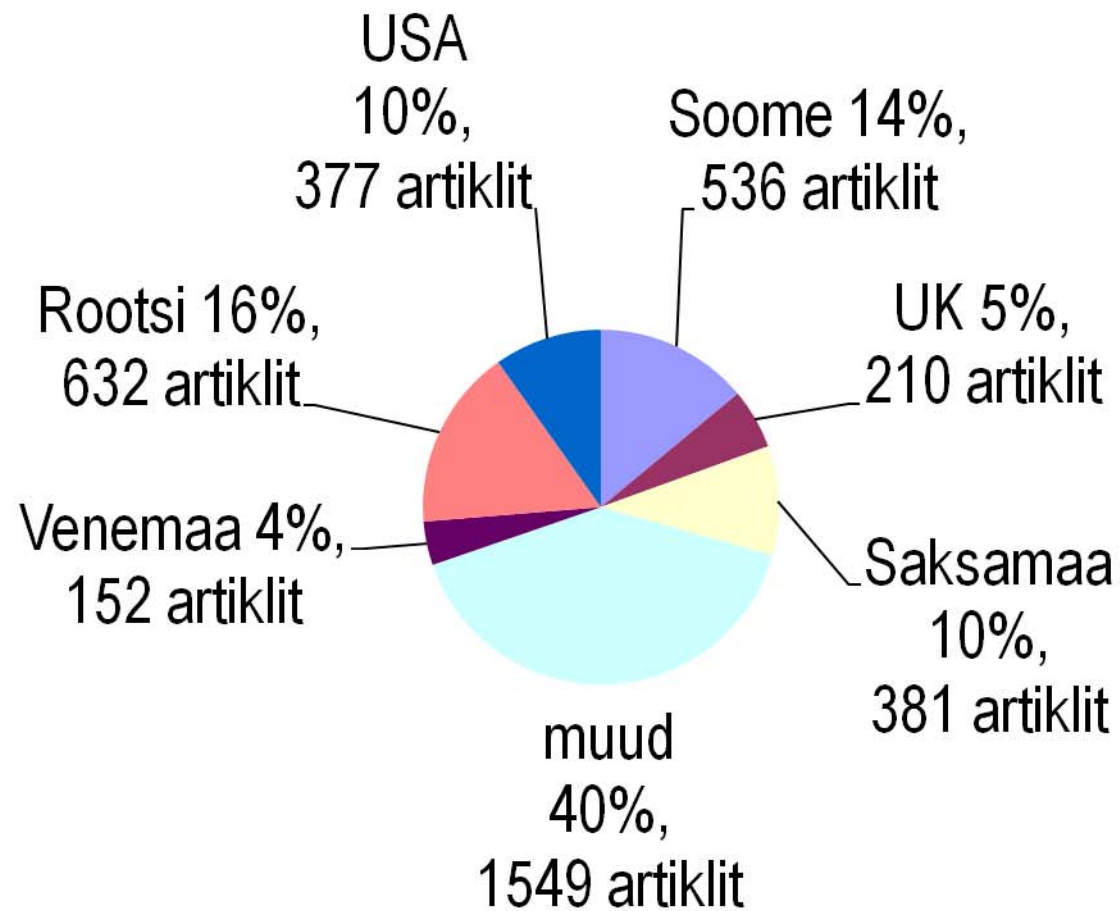

TÜ teadlaste ja välisautorite ühisartiklid 1996-2007

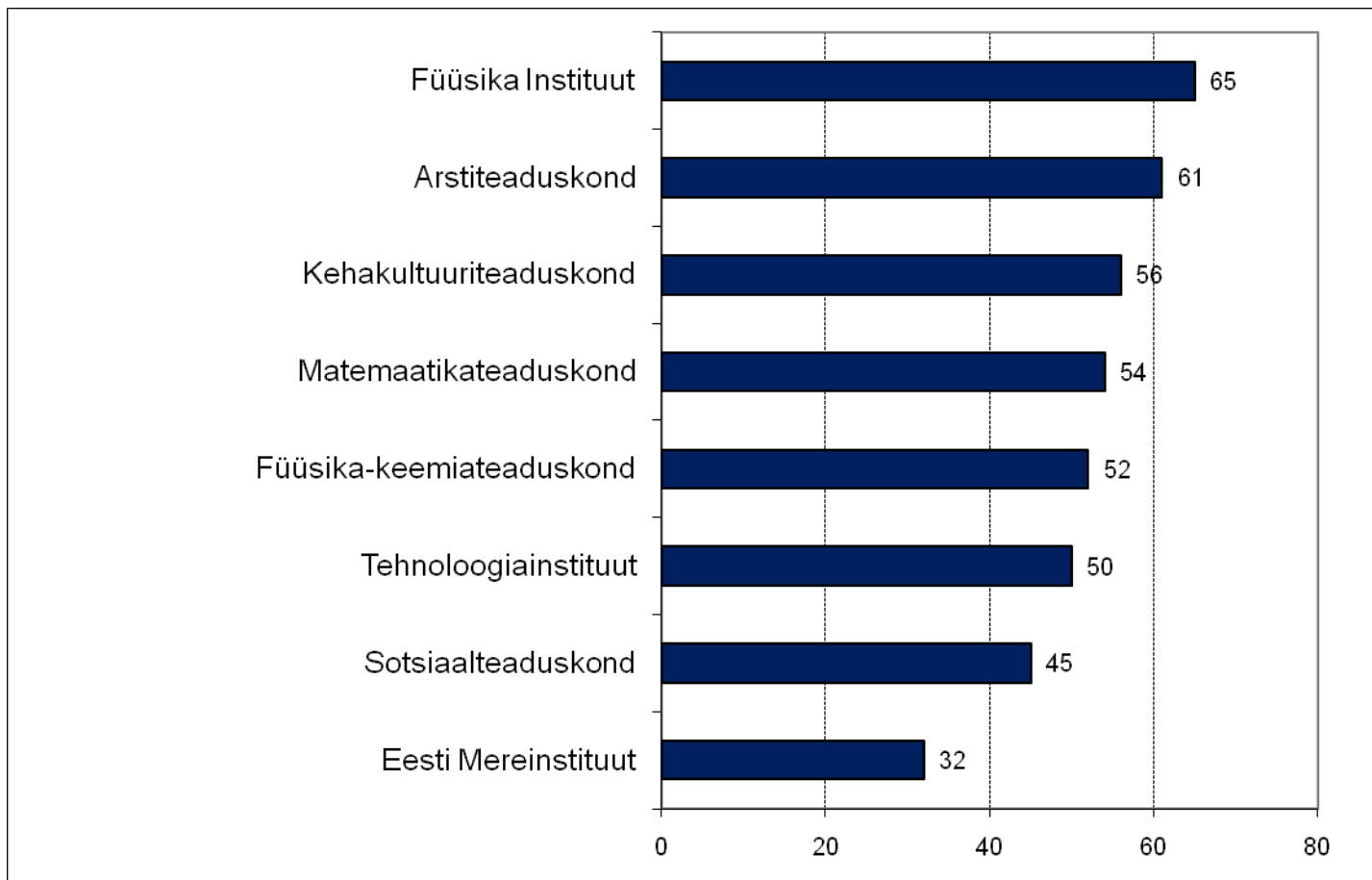

TÜ teadlaste ja välisautorite ühisartiklid 1996-2007

Väliskoostöös ilmunud artiklite osakaal TÜ struktuuriüksustes (%) 1996-2007

Aspektid ja probleemid

- (Teatud eranditega) minnakse-tullakse parema juurde (kasu, õppimine, minek nüansirikkam) → palju ja kellega, s.o. seotud kvaliteediga;
- Teadus kui äri
- Suurim probleem Eestis – (vaid) pearahast sõltuv rahastamissüsteem (R&D ja RKT) → dubleerimised, puudulik valikute tegemine
- Arusaam, et finantseerida tasub vaid kohe kasutatavat tulemust
- Eestikesksus laias mõttes
- Eesti vs rahvsv finantseerimismaht

Mida teha, et olla “rahvusvahelistumises” edukas?

- Võimalikult heal tasemel teadus
- Ideede olemasolu ja nišši leidmine
- Probleemi aktuaalsus (täiendav mõju ka seotusest ettevõtlusega)
- Sobiv keskkond (sh infra)
- Soov ja piirangute puudumine koostööks (NB! Koostöö “suurus” ei määra veel kvaliteeti)

Kuus küsimust korraldajatelt

- **Kuidas rahvusvahelised teadusuuringud Eestis? ‘**
  - Isiklikud kontaktid
  - Rahastaja nõue
  - Koostööd palju rohkem kui lepinguid
- **Mida tähendab osalemine rahvusvahelises programmis?**
  - Lisavõimalusi ja suurt bürokraatiat
- **Kas ja kuidas haarata teiste maade teadlaste probleemide lahendamiseks Eestis?**
  - Jah, aga...(püüd raha Eestis “hoida”)

Kuus küsimust korraldajatelt II

- **Kas rhvsv programmid mõjutavad tegevusi või otsuseid Eestis?**

Kindlasti! Oluline on programmide sünergia.

Raha mahtude erinevus mängib rolli

- **Mida teha (lähi)tulevikus?**

Vastatud ettekandes

- **Instrumentide piisavus?**

Kui kõik käivituvad – rohkemgi kui piisav (N-ks võiks DoRa doktorantide semester välismaal olla RKT osa).

Probleemiks rahastamisinstrumentide jääkus ja bürokraatia.

UNIVERSITY OF TARTU

Tänu kuulamise eest!